

Musikk på tvers

10 år med Polyfon – kva no?

Polyfon-konferansen 14. november 2025

Samandrag for plenumpresentasjonar

Innhald

Program for dagen	2
Frode Thorsen er dagens konferansier	3
Opningshelsing ved Kjell-Morten Myhr, viserektor v/ Universitetet i Bergen	3
10 års fleirstemd samarbeid: Kva har vi lært? Kva har vi gjort?	4
Mellom behandling og kulturdeltaking: Sosial innovasjon på tvers av sektorar	6
Når musikk møter kaos og kreativitet i et utvidet terapeutisk rom	6
Musikkterapi, demenskor og sosial innovasjon	7
NOU 2025:7 argumenterer for auka bruk av musikk som helseressurs. Kvifor? Korleis?	8

Program for dagen

Konferansier: Frode Thorsen, tidl. dekan v/ Fakultet for kunst, musikk og design (UiB).

09.00-09.30 Dørene opnar – registrering, kaffi og frukt. Plakatutstilling i vrimlearealet «Storstuen»

Plenum

09.30-10.00 Song ved Møhlenpris skolekor (dirigent musikkterapeut Morten Gundersen)
Opningshelsing ved Kjell-Morten Myhr, viserektor v/ Universitetet i Bergen

10.00-10.40 *10 års fleirstemd samarbeid: Kva har vi lært? Kva har vi gjort?*

- Brynjulf Stige (UiB, Polyfon): Innleiing
- Panelsamtale om implementering av musikkterapi i arbeid med barn og unge:
 - Kaja Elise Enge (musikkterapeut, Bergen kommune)
 - Guro Parr Klyve (musikkterapeut, Helse Bergen)
 - Johannes Medlien (musikkterapeut, Vestland fylkeskommune)

10.40-11.10 Pause / betjent plakatutstilling i vrimlearealet "Storstuen"

11.10-12.00 *Mellom behandling og kulturdeltaking: Sosial innovasjon på tvers av sektorar*

- Semir Mujkic (Sørlandet sykehus): *Når musikk møter kaos og kreativitet i et utvidet terapeutisk rom*
- Karette Stensæth (Noregs musikkhøgskole): *Musikkterapi, demenskor og sosial innovasjon*

12.00-13.00 Lunsj i kantina (Merk: Møteplass open frå 12.30)

Parallelle sesjonar i 5 spor

13.00-14.35 25 minutt pr. presentasjon inkl. spørsmål, 10 minutt til å flytte på seg

15.35-14.55 Pause / plakatutstilling i vrimlearealet «Storstuen»

Plenum

14.55-15.55 *NOU 2025:7 argumenterer for auka bruk av musikk som helseressurs. Kvifor? Korleis?*

- Sigrid Røyseng (Noregs musikkhøgskole): Innleiing
- Panelsamtale om oppskalert bruk av musikkterapi / musikk som helseressurs i Norge:
Moderator: Torbjørn Mohn-Haugen (fagleg rådgjevar i NAPHA, Nasjonalt kompetansesenter for psykisk helsearbeid)
Paneldeltakarar:
 - Kaja Elise Enge (leiar for Norsk forening for musikkterapi)
 - Ole-Marius Minde Johnsen (landsleiar i Mental Helse)
 - Jon Harald Kaspersen (konserndirektør Helse og samfunn, NORCE)
 - Randi-Luise Møgster (divisjonsdirektør Psykisk helsevern, Haukeland universitetssjukehus og styringsgruppeleiar for kunnskapsklynga Polyfon)
 - Sigrid Røyseng (professor i kultursosiologi ved Noregs musikkhøgskole og leiar for det regjeringsoppnemnde Musikkutvalet)

15.55-16.00 Avsluttande informasjon / refleksjon

16.00-16.15 Musikkinnslag ved BTS Rebellion, blandakor ved Høgskulen på Vestlandet (dirigent musikkterapistudent Alexandra Khazaie)

Frode Thorsen er dagens konferansier

Frode Thorsen. Foto: Bjarte Bjørkum

Frode Thorsen er professor emeritus i tidlegmusikk, blokkfløyte og kammermusikk og har sidan 1995 hatt ei sentral rolle i utviklinga av UiBs utdanning og forskning innan musikk, først som mangeårig instituttleder for Griegakademiet, dernest som dekan ved Fakultet for kunst, musikk og design. Som fagperson og leiar har Frode Thorsen følgd musikkterapiens utvikling dei siste 20 åra tett og han har sjølv bidratt til å byggje vilkår for utvikling. Musikkterapi vart eit universitetsfag i 2006 og Thorsen har vore ein uunnverleg medspelar for mange av dei utviklingsstega som følgde, slik som etableringa av forskningssenteret GAMUT i 2006, det femårige integrerte masterstudiet i 2010, Grieg Research School in Interdisciplinary Music Studies i 2012, kunnskapsklynga Polyfon i 2015 og det tverrfakultære UiB-samarbeidet om musikk, helse og samfunn i 2024.

Opningshelsing ved Kjell-Morten Myhr, viserektor v/ Universitetet i Bergen

Kjell Morten Myhr. Foto: Eivind Senneset

Kjell-Morten Myhr er professor i nevrologi og viserektor ved Universitetet i Bergen for perioden 2025 til 2029. Han har tidligere bl.a. vært leder for K.G. Jebsen-senter for MS-forskning og har sammen med Charalampos Tzoulis vært leder for Neuro-SysMed, Norges første NFR-finansierte senter for klinisk behandlingsforskning med fokus på multippel sklerose (MS), Parkinsons sykdom, amyotrofisk lateral sklerose (ALS) og demens. Myhr kjenner musikkterapien fra sitt arbeid som nevrolog og har som viserektor ved UiB et særlig ansvar for forskning, innovasjon og samhandling, som jo er noe av det Polyfon handler om. Som universitetsleder er han særlig opptatt av langsiktighet, faglig autonomi og tillit til det grunnleggende arbeidet i fagmiljøene.

10 års fleirstemd samarbeid: Kva har vi lært? Kva har vi gjort?

Plenumspresentasjon
10.00-10.40, Mimes Brønn

Brynjulf Stige er professor i musikkterapi ved Griegakademiet (UiB) og leiar for Polyfon kunnskapsklynge for musikkterapi, eit nasjonalt samarbeid mellom academia, tenesteytarar og -brukarar. Stige har hatt ei aktiv rolle i oppbygginga av norsk musikkterapiutdanning og -forskning sidan 1980-talet og har også vore aktiv i etablering og utvikling av *Grieg Research School in Interdisciplinary Music Studies* og dei internasjonale fagfellelvurderte tidsskrifta *Nordic Journal of Music Therapy* og *Voices: A World Forum for Music Therapy*. Som forskar har han vore opptatt av musikkterapiens teoriutvikling og har m.a. fokusert på tema som psykisk helse, menneskerettar og medborgarskap.

Brynjulf Stige. Foto: Privat.

Samandrag

Norsk og internasjonal forskning viser at musikkterapi har positive helseeffektar. Musikkterapi er då også tilrådd i fleire nasjonale retningslinjer. Brukarundersøkingar viser at mange ønskjer seg musikkterapitilbod. Men slike tilbod er framleis berre i liten grad tatt i bruk i tenestene. Kan kunnskapsklynnga Polyfon gjere det lettare å kome over implementeringsgapet? Uttrykket *implementeringsgap* handlar då om den kritiske fasen der ein sosial innovasjon viser lovande resultat, men manglar rammer og nødvendig støtte for å bli eit implementert tilbod. Polyfon er etablert for å ta tak i denne type tematikkar. Samstundes er det behov for å fremme brukar-medverknad og praksisnær kunnskapsutvikling. Det er difor også grunn til å vere opptatt av det som i NOU 2025: 7 vert kalla *potensialsvinn*, nemleg kva brukarar, tenester og samfunn tapar på at musikkterapi ikkje vert tatt i bruk. Kva har 10 år med fleirstemde klyngeamarbeid lært oss? Kva arbeid står igjen å gjere?

Referansar

Bronfenbrenner, Urie (1979). *The Ecology of Human Development. Experiments by Nature and Design*. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Hudson, B., Hunter, D. & Peckham, S. (2019). Policy failure and the policy-implementation gap: can policy support programs help? *Policy Design and Practice*, 2:1, 1-14, DOI: 10.1080/25741292.2018.1540378

Slagstad, Rune (1998). *De nasjonale strateger*. Oslo: Pax forlag.

Panelsamtale om implementering av musikkterapi i arbeid med barn og unge

*Kaja Elise Enge
(musikkterapeut i Barne- og
familiehjelpen,
Bergenhús/Årstad, Bergen
kommune). Foto: Privat.*

*Guro Parr Klyve
(musikkterapeut i Psykisk
helsevern for barn og unge,
Helse Bergen). Foto: Privat.*

*Johannes Medlien
(musikkterapeut ved
Katedralskolen og Årstad
vidaregåande skule,
Vestland fylkeskommune).
Foto: Privat.*

Mellom behandling og kulturdeltaking: Sosial innovasjon på tvers av sektorer

2 plenumpresentasjoner
11.10-12.00, Mimes Brønn

Når musikk møter kaos og kreativitet i et utvidet terapeutisk rom

Semir Mujkic. Foto: privat.

Semir Mujkic jobber ved Sørlandet sykehus HF, ABUP/PSA, hvor han arbeider med musikkterapi som en integrert del av tverrfaglige behandlingsforløp for barn, unge og voksne pasienter med psykiske lidelser. Med bakgrunn som lektor i musikk, musikkterapeut og familierapeut, har han utviklet en transdiagnostisk tilnærming som kombinerer samtale og kreativ utfoldelse for å fremme trygghet, relasjon, mestring og emosjonell bearbeiding. Tiltaket er klinisk forankret og bygger på evidensbasert praksis. Det benytter metoder som lytting, improvisasjon, låtskriving, lyddesign og refleksjon. Innhold og tilnærming tilpasses individuelt, og vurderes fortløpende i tråd med den enkeltes mål og behov.

Sammendrag

Med tanke på at tema er musikk på tvers på årets konferanse, så omhandler denne presentasjonen hvordan en har etablert et musikkterapeutisk opplegg/tilbud med bruk av kreative aktiviteter i musikkterapistudio innad i spesialisthelsetjenesten, både for barn og voksne ved Sørlandet sykehus. Presentasjonen har som mål å synliggjøre hvordan vi har utviklet en musikkterapeutisk behandlingsform for både barne- og ungdomspsykiatrien, psykiatrisk sykehusavdelinger, samt rus og avhengighet. Dette inkluderer også et samarbeid med Kilden teater- og konserthus og Kristiansand Symfoniorkester. Samarbeidet med teater- og konserthuset inkluderer at vi bruker Kilden som utvidet terapirom (pasienter kan komme på symfoniorkesteret sine øvelser) og hvor ABUP og PSA blir kulturarenaer hvorav musikere fra Kristiansand symfoniorkester holder minikonsert for pasienter, ansatte og pårørende. Med bruk av kasuseksempler, lydopptak og video vil presentasjonen forklare hvordan dette henger sammen med musikkterapeutisk praksis og hvordan dette supplerer behandlingsforløpene.

Referanser

Eliassen, H. & Seikkula, J. (2006). *Reflekterende prosesser i praksis*. Oslo Universitetsforlaget.

Ruud, E. (1996). *Musikk og verdier*. Oslo Universitetsforlaget.

Seikkula, J., Andersen, T. M. & Arnkil, T. O. (2007). *Nettverksdialoger*. Oslo Universitetsforlaget. https://urn.nb.no/URN:NBN:no-nb_digibok_2014072406101

Se også i Sørlandet Sykehus sin informasjonsvideo om musikkterapi ved Avdeling for barn og unges psykiske helse (ABUP): <https://vimeo.com/1098393318/c8fc10c3bf?share=copy>

Musikkterapi, demenskor og sosial innovasjon

Karette Stensæth. Foto: Charlotte Wiig.

Karette Stensæth er professor og leiar for Senter for forskning i musikk og helse (CREMAH) ved Norges musikkhøgskule. Ho har meir enn 20 år erfaring som musikkterapeut med barn og unge i spesialpedagogisk kontekst. Stensæth har lang erfaring med undervising, rettleiing og forskning. Publiseringslista er lang, og ho har vore redaktør for fleire av dei vitenskaplege antologiane publisert i CREMAHs skriftserie. Dei siste åra har ho vore engasjert i forskning og utviklingsarbeid med personar med demens.

Samandrag

Professor Geoff Mulgan seier i den mykje siterte boka si *Social innovation – How societies find the power to change* frå 2019 at sosiale innovasjonar er nye idear som møter eit udekt sosialt behov – og som verkar. Sosial innovasjon dreier seg oftast om å utvikle og iverksette nye løysingar på samfunnsutfordringar som betrar livskvaliteten for menneske og samfunn. Det kan handle om å tenke annleis, samarbeide tverrfagleg og mobilisere ressursar på nye måtar for å løyse samfunnsproblem knytt til blant anna helse, utdanning, miljø og inkludering. I mitt panelinnlegg på Polyfon-konferansen spør eg: Kan musikkterapi som idé forståast som sosial innovasjon? Og kan demenskorbølga vere eit eksempel på ein type praksis som svarar på eit uttalt sosialt problem, nemleg einsemd og sosial isolasjon blant den stadig aukande populasjonen av personar som lever med demens? Eg vil drøfte svara mine på desse spørsmåla i lys av erfaringane eg og andre demenskorforskarar ved Senter for forskning i musikk og helse (CREMAH) ved Norges musikkhøgskule har gjort oss med ulike tiltak i demenskor-utviklinga, ikkje minst prosjektet Demenskor Oslo 24-26, som er finansiert av Oslo kommune.

Referansar

Mulgan, G. (2019). *Social Innovation – How Societies Find the Power to Change*. Bristol, UK: Policy Press.

NOU 2025: 7 argumenterer for økt bruk av musikk som helseressurs. Hvorfor? Hvordan?

Plenumspresentasjon
14.55-15.55, Mimes Brønn

Sigrid Røyseng er professor i kultursosiologi ved Norges musikkhøgskole. Hun er en erfaren kulturforsker som har arbeidet med musikeres arbeidssituasjon, kunstneres rolle i samfunnet, en rekke kulturpolitiske problemstillinger og spørsmål om ledelse og organisering av kunst og kultur. Hun er også professor II ved Handelshøyskolen BI.

Sigrid Røyseng. Foto: Charlotte Wiig.

Sammendrag

Rett før sommeren ble historiens første NOU *Musikklandet. Flerstemt musikkpolitikk for framtiden* med en helhetlig gjennomgang av norsk musikkliv overlevert kulturministeren. Rapporten tok som utgangspunkt at en av politikkenes aller viktigste oppgaver er å legge til rette for gode liv for borgerne. NOUen knytter derfor musikk til livskvalitet, og til helse både i et bredt og et smalt perspektiv. NOUen utviklet også begrepet potensialsvinn for å vise at det er et tap for samfunnet når initiativ, ressurser, talent og muligheter ikke blir fanget opp. For å utløse mer av potensialet musikk har for individer, grupper og samfunnet tar utvalget til orde for en tverrsektoriell tilnærming til musikkpolitikken. Innlegget vil belyse hvordan utvalget bak NOUen har argumentert for musikkens betydning for menneske og samfunn, særlig med tanke på musikk som helseressurs, og løfte fram utvalgets forslag til politikk framover.

Referanser

NOU 2025:7 (2025). *Musikklandet. Flerstemt musikkpolitikk for framtiden*. Kulturdepartementet.
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2025-7/id3110550/>

Panelsamtale om oppskalert bruk av musikkterapi / musikk som helseressurs i Norge

Kaja Elise Enge (leiar for Norsk forening for musikkterapi). Foto: Privat.

Ole-Marius Minde Johnsen (landsleiar i Mental Helse). Foto: Emilie Gjengedal Vatnøy.

Jon Harald Kaspersen (konserndirektør Helse og samfunn, NORCE). Foto: Gry Karin Stimo.

Randi-Luise Møgster (divisjonsdirektør Psykisk helsevern, Haukeland universitetssjukehus og styringsgruppeleiar for kunnskapsklynga Polyfon). Foto: Privat.

Sigrid Røyseng (professor i kultursosiologi ved Noregs musikkhøgskole og leiar for det regjeringsoppnemnde Musikkutvalet). Foto: Charlotte Wiig.

Moderator for panelet:
Torbjørn Mohn-Haugen (fagleg rådgjevar i NAPHA, Nasjonalt kompetansesenter for psykisk helsearbeid). Foto: Privat.